

προσοχήν μας, ἤρξατο νὰ ἐκβάλλῃ ἐκ τοῦ εὐκάμπτου καὶ λιγυροφθόγγου λαρυγγίου του τοὺς μελωδικωτέρους ἤχους. Ἀκολούθως ἐρρίφθη ἐπὶ τῆς δεξιᾶς τοῦ διδασκάλου του, συνεστάλη ἐντὸς τοῦ κοίλου τῆς παλάμης καὶ ἀφοῦ ἐκάλυψεν αὐτὸ διὰ τῆς ἀριστερᾶς του ἐπὶ τινα στιγμὴν μᾶς τὸ ἔδειξεν ἀκολούθως ἐντελῶς ἀποκεκοιμημένον.

Εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην τοῦ ὕπνου ὁ ἰατρὸς μὲ ὑπεχρέωσε νὰ σκεφθῶ δι' ἐκεῖνο εἰς ὃ εἶχον ζωηρὸν ἐνδιαφέρον νὰ μάθω κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν τοῦ μαγικοῦ ὕπνου. Τελειωθείσης τῆς σκέψεώς μου, τὸ πτηνὸν αἰφνης ἐπέταξεν ἐπὶ τοῦ ἐξώστου αὐτοῦ, ἐνθεν ἔρριψε μετ' ἐνεργείας χαρτίον ἐφ' οὗ ὑπῆρχε φράσις τις ἥτις ἀκριβῶς συνέπιπτε μὲ τινα γεγονότα ἀπὸ τὴν ἀκόλουθον ἔμαθον διὰ τοῦ ταχυδρομείου.

Τὸ πτηνὸν δίδον μοι τὴν ἀπάντησίν του ἵνα ἀναγνώσω μὲ παρετήρει μετὰ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος, τονίζον συνάμα τὰ ἐκφραστικώτερα μέλη. Οὐδεμία ἀμφισβολία ὅτι ὁ μικρὸς οὗτος ψαλμωδὸς ἤθελε μὲ προσηλυτίσει εἰς τὰ δόγματά του ἐὰν κατενόουν τὴν γλῶσσάν του. Ἡ γλυκεία καὶ ἐνθουσιώδης διάθεσις τοῦ πτηνοῦ τούτου, ἥτις ἠδύνατο νὰ μαλάξῃ καὶ τὰς σκληροτέρας καρδί-
ας, ἐπ' ἐμὲ ἐπροξένησε μαγνητικὴν ἐντύ-
πωσιν.

Εἰς τὸ μέλλον ἄρά γε ἡ ἐπιστήμη δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ πλουτισθῇ θέτουσα εἰς σχετικωτέραν ἀναφορὰν τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὰ πτηνὰ, ἅτινα τῷ εἶναι τοσοῦτον συμπαθῇ; Ὁ ἰατρὸς τὸ ἐλπίζει!

Βλέπων τις τὴν μικρὰν ταύτην ἀγέλην οὕτω καλῶς διηυθετημένην, δύναται βεβαίως νὰ ἐννοήσῃ εἰς ὁποίας δοκιμασίας ὑπεβλήθησαν τὰ μικρὰ ταῦτα ὄντα καὶ ὁποῖους ἀγῶνας κατέβαλεν ὁ ἀκάματος οὗτος ἰατρὸς ὅστις εἶναι ἄξιος παντὸς ἐπαίνου.

Διατίθεται τις οὕτως βλέπων τοὺς μικροὺς τούτους ἡθοποιοὺς ὥς ὅταν βλέπῃ χαδευμένα παιδία λαμβάνοντα ὕψος πεισματῶδες καὶ χλευάζοντα τοὺς διδασκάλους των δι' ἀπειθειῶν ἀληθῶς σκανδαλωδῶν. Ἡ καλὴ ὁμῶς κατάστασις, ἡ εὐχάριστος διά-

θεσις τῶν πτερωτῶν τούτων μίμων, μαρτυροῦσιν ἱκανῶς τὴν ἐπιμονὴν καὶ ἐπιμέλειαν τοῦ διευθυντοῦ των, τοῦ δόκτορος Πανίνη (*Panini*).

Τῷ ὄντι θαυμάζει τις βλέπων τὴν ἀβυσσον τῶν ἐν τῇ φύσει μυστηρίων καὶ ζηλεύει τοὺς μεταγενεστέρους, οἵτινες θὰ ᾔ-αι ἴσως εὐτυχέστεροι ἡμῶν εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ἀνεξαντλήτου φύσεως, καὶ θὰ ἴδῃ ἴσως πολλὰ ζητήματα ἄλυτα καὶ ἀκατάληπτα εἰς ἡμᾶς καθιστάμενα δημῶδη καὶ ὑπὸ παιδίων καταληπτά!

Ὅποῖον ὁ ἀνθρώπινος νοῦς!

Μετάφρασις Σ. Γεωργιάδου.

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΩΝ ΓΕΝΟΥΗΝΣΙΩΝ.

(Συνέχεια).

Ἡ ἄλωσις τῆς Καισαρείας κατέστησεν αὐτοὺς κυρίους θησαυροῦ ἄλλως πολυτίμου (1), τοῦ περιφήμου ἁγίου Πινακίου (*Saint Graal*), ὅπερ κατὰ τὸν μεσαιῶνα τοσοῦτον ἐπησχόλησε τὴν φαντασίαν τῶν ἀνθρώπων καὶ ὅπερ ἀνακαλεῖ συγχρόνως εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀνθρώπων τὸ μαρτύριον Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ καὶ τὰς μᾶλλον ἀξιοσημειώτους σκηνὰς τῶν Παθῶν. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Τύρου ἀναφέρει ὅτι τὸ Ἱερὸν Πινάκιον, ὅπερ εὗρέθη ἐν τοῖς λαφύροις, ἐξετιμήθη ἀντὶ πολλῶν χρημάτων καὶ ὅτι οἱ Γενουήνσιοι ἐζήτησαν αὐτὸ διὰ τὴν ἐκκλησίαν των, ἥς ἔμελλε νὰ ᾔ-ηται τὸ ὠραιότερον κόσμημα. «Σήμερον, λέγει ὁ ἱεράρχης, συνεθίζουσι νὰ δεικνύωσιν αὐτὸ ὡς θαυμάσιόν τι εἰς τοὺς σημαίνοντας ἀνθρώπους ὅσοι διέρχονται διὰ τῆς πόλεως των καὶ ἐπιμένου-

(1) Ἀρχαία ἐπιγραφή τῆς Γενούας λέγει ὅτι ἡ πόλις αὕτη κατέχει δύο θησαυροὺς ἐπίσης ἀνεκτιμήτους, τὴν τράπεζαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ τὸ Ἱερὸν Πινάκιον, συμφωνίαν ἰδεῶν λίαν χαρακτηριστικῶν.

σι πιστοποιούντες ὅτι τὸ Πινάκιον τοῦτο εἶναι ἐκ σμαράγδου, διότι τούτου τὸ χρῶμα ἔχει.

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Γενούας (1), ὁ διάσημος Ἰακώβος *de Varagine* (2), ὁ ἐθνικὸς ἱστοριογράφος καὶ ἐνταυτῷ συντάκτης συναξαρίων, εὔρε τὴν ἐρμηνείαν ταύτην λίαν ἀπλήν. Ὁ συγγραφεὺς τῶν *Γενουηνσίων Χρονικῶν* (3) καὶ τοῦ χρυσοῦ συναξαρίου (*Historia Lombardica seu Legenda sancta*) ὑποθέτει ὅτι κατὰ τὴν λαφυραγωγίαν τῆς Καισαρείας διήρσαν τὰ λάφυρα εἰς τρεῖς μερίδας ἰσῆς ἀξίας, ἥτοι τὴν πόλιν, τὰ πλούτη καὶ τὸ ἱερὸν Πινάκιον, ὅπερ εὐτυχῶς ἔλαβεν εἰς τοὺς Γενουηνσίους. Ἡ περιγραφή αὕτη μόλις παρέχει ἰδέαν περὶ τοῦ τρόπου δι' οὗ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐκκλησίας τῶν Γενουηνσίων παραμορφώνει τὰ συμβάντα προκειμένου περὶ τῆς θρησκευτικῆς ἱστορίας. Τὸ βιβλίον του, ὅπερ ἀπῆλαυσεν ἐν τῇ Ἀνατολῇ φήμης τόσον μεγάλης ὥστε δυνατὸν εἶπεν ὅτι ἦν ἡ Ἱερὰ Γραφή τοῦ μεσαιῶνος, ἀποδεικνύει διὰ τίνος ἐκτάκτου τρόπου τὸ θετικὸν πνεῦμα ἔθνους ἐμπόρων δύναται νὰ συμβιβασθῇ πρὸς τὴν ἑξαψιν τῶν πνευματικῶν. Ἡ Ἀγγλία πολλάκις παρέσχε τὴν αὐτὴν ἀντίθεσιν. Ὁ ἐξ ἐμπόρων οὗτος λαὸς καταληφθεὶς ὑπὸ θεολογίας πολλάκις εἶδεν ἀναφυσμένους εἰς τοὺς κόλπους τοῦ ζηλωτῆς ἐνθέρμους, οἵτινες παρέσυραν τὰ πλήθη, αἰοὶ δὲ ἰδρυτῆς τῆς αἵρέσεως τῶν Κουακέρων, ὁ ὑποδηματοποιὸς Φόξ, ὁ Οὐέσλυ (*Wesley*), ὁ ἰδρυτῆς τῆς καὶ νῦν τόσον δημοφιλούς αἵρέσεως τῶν μεθωδιστῶν. Γνωστὴ τυγχάνει ἡ ἐπιτυχία ἣν ἔσχον παρὰ τοῖς Ἀγγλοσάξωσι τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν αἱ ἀποκαλύψεις τῶν Μορμόνων καὶ τῶν Πνευματιστῶν (*Spirites*).

(1) Οἱ Γενουήνσιοι ἀποκαλοῦσιν αὐτὸν μακάριον Ἰακώβον ἐκ *Varazzo*. Ἴδε Κανάλης III, 376.

(2) Ἐγεννήθη εἰς *Varazzo* ἐν Γενοβεζάτῳ κατὰ τὸ 1230.

(3) Ἴδε Μουρατόρη, *Per. italic scrip.* I. IX.

Ὁ Λαβρουῦέρος, ὅστις διώρα ἐν ταῖς περιηγήσει μίαν τῶν πηγῶν τῆς ἀπιστίας, ἐμεγαλοποιεῖ ἄρα τὴν ἐπιρροὴν ἣν δύναται νὰ προκαλέσῃ ἡ παραβολὴ τῶν θρησκευτικῶν συστημάτων. Βεβαίως, τὰ πνευματικὰ τέκνα τοῦ Ἰακώβου *de Varagine* ἀρκετὰ εἶχον περιηγηθῇ. Εἶδον ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἄλλα ἤθη καὶ ἄλλας ἰδέας· ἀλλ' ἡ ἐμπιστοσύνη δι' ἧς παρεδέχθησαν τὰς τόσον συνεχῶς μυστικὰς (*mystiques*) διηγήσεις τῆς *Λομβαρδικῆς Ἱστορίας* ἀποδεικνύει ἀρκούντως ὅτι εἶχον διαμείνει ἐνθερμοὶ καθολικοί. Τὸ συναξάριον τοῦ Πινακίου ὅπως διηγεῖται αὐτὸ ὁ ἀρχιεπίσκοπός των μαρτυρεῖ ὅτι ἐπίστευεν αὐτός ὅτι διετέλουν ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν προσβολῶν τοῦ σκεπτικισμοῦ. Κατὰ τὸν ἀρχαῖον δομινικανὸν, τὸ ἅγιον Πινάκιον εἶναι ἔργον θεῖον, σύγχρονον τῆς ἀρχῆς τοῦ κόσμου (1). Ἡ κεφαλὴ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἐτέθη ἐν αὐτῷ ὅτε παρουσιάσθη τῷ τετράρχῃ τῆς Γαλιλαίας, Ἡρώδῃ Ἀντίπα· ἐχρησίμευσεν δὲ τῷ Σωτῆρι ὅτε ἐτέλεσε τὸ τελευταῖον Πάσχα καὶ ὁ Νικόδημος ἐν αὐτῷ συνήγαγε τὸ αἷμά του κατὰ τὴν ἐκ τοῦ σταυροῦ κατάβασιν.

Τὸ ἱερὸν Πινάκιον διετηρήθη ἐν Γενούᾳ μετ' ἐπιμελείας ἀξίας ἀντικειμένου οὕτω θαυμασίου· ἐφυλάσσετο δὲ ἐν τῇ μητροπολιτικῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Λαυρεντίου (*San-Lorenzo*) εἰς σιδερεῖν σκευοφυλάκιον, οὗ τὴν κλεῖδα μόνον ὁ ἐφημέριος εἶχεν. Ἀπαξ τοῦ ἔτους ἐδείκνυον αὐτὸ εἰς τοὺς πιστοὺς, ἱερεὺς δὲ ἱστάμενος ἐπὶ ὑψηλοῦ μέρους ἐκράτει τὸ Πινάκιον διὰ ταινίας καὶ πέριξ αὐτοῦ ἦσαν τεταγμένοι οἱ ἱππῶται *clavigeri*, οἱ τὴν φύλαξιν ἐπιτετραμμένοι. Διὰ τίνος νόμου καὶ εἰς θάνατον κατεδικάζετο, κατὰ τινὰς περιπτώσεις, ὁ ἐγγίζων τὸ Πινάκιον διὰ χρυσοῦ, ἀργύρου, κοραλλίου, λίθων (1 & 71) αἰσῶς, ἔλεγεν ὁ νόμος, ἐμποδισθῶσιν οἱ περίεργοι καὶ οἱ μὴ πιστεύ-

(1) Ἐν μεταγενεστέρῳ συγγράμματι *Τὸ θλιβερόν Πάθος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*, κατὰ τὰς μελέτας τῆς ἀδελφῆς Ἐμερίχ, ἀπαντῶνται αἱ αὐταὶ θεωρίαι.

οντες από τὸ νὰ προβῶσιν εἰς ἐξέτασιν, καθ' ἣν τὸ Πινάκιον πιθανὸν νὰ ὑφίστατο ζημίαν τινὰ ἢ καὶ νὰ συνετρίβετο, ὅπερ θὰ ἦν ἀνεπανόρθωτος ἀπώλεια διὰ τὴν Δημοκρατίαν. Ἡ ἀπώλεια θ' ἀπεδείκνυτο διπλῇ ἔνεκεν τῆς καταγωγῆς τοῦ Πινακίου καὶ τῆς πραγματικῆς ἀξίας ἣν ἀπέδιδον αὐτῷ. Κατὰ τὸν ΙΗ'. αἰῶνα ἤρξαντο ἀναφυόμεναι ἀμφιβολίαι περὶ τῶν δύο τούτων πραγμάτων. Ὅτε ὁ Λακονδαμὶν ἀφίκετο εἰς Γένουαν εἶχε κρύψει ἀδάμαντα ὑπὸ τὴν χειρίδα τοῦ ἐπενδύτου τοῦ ὅπως χαρακώσῃ τὸ Πινάκιον καὶ βεβαιωθῇ περὶ τῆς σκληρότητός του· ἀλλ' ὁ μοναχὸς, ὅστις ἐδείκνυε τὸ λαΐψανον, ἀνύψωσεν αὐτὸ ταχέως ἵνα ἐμποδίσῃ τὸ πείραμα. Ἀργότερον ὁ Ναπολέων μετέφερεν αὐτὸ εἰς Παρισίους, ὅτε δὲ τὸ ἀπέδωκαν, ἔλειπε τεμάχιον καὶ οἱ Γάλλοι βεβαίουν ὅτι τὸ Πινάκιον ὅπερ ἡ βασίλισσα Σαβᾶ ἐδωρήσατο τῷ βασιλεῖ Σολομῶντι ἦν ἀπλοῦν ὑάλινον σκεῦος.

Ἐδύνατό τις νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ κατοχὴ τοῦ ἁγίου Πινακίου ἤθελε παραγάγῃ περίοδον ποιητικὴν· ἀλλὰ φαίνεται ὅτι τὸ λιγυρικὸν πνεῦμα δὲν ἦν διατεθειμένον εἰς τὴν δημιουργίαν μύθων· ὅ,τι δὲ περὶ τῆς ἀρχαίας ἐθνικῆς μυθολογίας γινώσκουμεν, ἐπιβεβαιωτὶ τοῦτο. Ἡ παραβολὴ τῆς κελτικῆς παραδόσεως τοῦ ἁγίου Πινακίου πρὸς τὰς δειμαλέας θεωρίας τῶν Λιγύρων περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἶναι νέα ἀπόδειξις τοῦ πράγματος.

Αἱ παρὰδόσεις τοῦ βασιλέως Ἀρθούρου καὶ τῆς Στρογγύλης Τραπεζίης ἐγεννήθησαν ἐν Βρετανίᾳ, χώρα ἐν ἣ ἡ κελτικὴ ἐθνικότης εἶναι τόσον ζωηρά, ὥστε καὶ μέχρις ἡμῶν διετηρήθη, μὴδὲ ὡς μεταβληθεῖσα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν Φράγκων. Προμαχὼν ὑπὲρ τῶν Κελτῶν τῆς Μεγάλης Βρετανίας κατὰ τῶν Σαξόνων εἰδωλολατρῶν, ὁ Ἀρθούρος, ὅν οἱ ἐγχώριοι ῥαψῶδοι ἐθεώρουν ὡς τὸν Ἐκτορα Γροίας ἦν ὁ στιβαρώτερος τῶν βραχιόνων δὲν ἐδύνατο νὰ ὑπερασπίσῃ, κατέλαθεν ἐν τῇ φαντασίᾳ τῶν ποιητῶν θέσιν, ἣν βεβαίως δὲν κατέλαθεν ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Ἐπὶ τῶν Σταυροφόρων ἡ παράδοσις

αὕτη διεδόθη ἐν Γαλλίᾳ καὶ συνεπληρώθη διὰ τῶν μύθων περὶ ἐνώσεως τῶν ἱπποτῶν τῆς Στρογγύλης Τραπεζίης, τάγματος συστηθέντος ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀρθούρου κατὰ τὰς συμβουλὰς τοῦ μάγου *Merdwyn* (Μερλίνου), εἰς ὃ ἐγένοντο δεκτοὶ μόνον οἱ ἀποδείξαντες ὅτι κατέχουσιν ἀπάσας τὰς ἀρετὰς αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸν τέλειον ἱππότην. Ἡ παράδοσις τοῦ ἁγίου Πινακίου, αὐτοῦ ἐκλέγοντος τοὺς φύλακας του, φυσικῶς τῷ λόγῳ ἐξυψάνθη ἐκ τοῦ μύθου τῶν ἱπποτῶν τῆς Στρογγύλης Τραπεζίης.

Τὸ πρῶτον ποίημα ὅπερ ἐξυμνεῖ τὴν παράδοσιν ταύτην συνετάχθη ὑπὸ τοῦ Γκουγιῶ δὲ Προβίενς (*Guyot de Provins*). Ὁ Γκουγιῶ, ὅστις ἔγραψεν εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν τῆς βορείου Γαλλίας (*langue d'oïl*), ἀντὶ νὰ πιστοποιήσῃ ὅτι ὑπέστη τὴν ἐπενέργειαν λιγυρικῆς τινος παραδόσεως, λέγει ὅτι αἱ πηγαὶ αἱ συνεβουλεύθη εἰς χειρόγραφον, πιθανῶς ἀραβικόν, εὑρεθὲν εἰς Τολέδον καὶ συντεταγμένον ὃν ὑπὸ τοῦ Μάρκου Φλεγετανίς, καὶ χρονικὸν λατινικὸν τοῦ Ἀνζού. Ἡ ὑπὸ τοῦ Γκουγιῶ χρησιμοποιοθεῖσα παράδοσις φαίνεται οὕσα ἀποτέλεσμα συγχωνεύσεως ἀνατολικῶν μύθων καὶ χριστιανικῶν ἰδεῶν, συγχωνεύσεως ἥς θέατρον θὰ ἦν ἡ Ἰσπανία, ἡ θεματοφύλαξ τοῦ *graal* (*raals, graal ἢ greal*, ἀρχαίων γαλλικῶν λέξεων, καταγωγῆς κελτικῆς ἴσως).

Μετὰ τοῦ Χριστιανοῦ *de Troyes* καὶ ἄλλων ῥαψῶδων, τὰ συναξάρια Ἰωσήφ τοῦ ἐξ Ἀριμαθείας, τοῦ δῆθεν ἀποστόλου τῶν Κελτῶν καὶ τῆς Στρογγύλης Τραπεζίης, μιγνύονται ἐν τῇ ἀρχηγόνῳ περιλήψει. Τὸ *graal* δὲν εἶναι πλέον τὸ Πινάκιον ὅπερ ἄγγελοι ἔφερον ἐξ οὐρανοῦ, διαμείναντες φύλακες αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ τὸ τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, ὅπερ ὁ Ἰωσήφ ἐκόμισεν εἰς τοὺς Κέλτας τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ ἐνεπιστεύθη εἰς ἓνα τῶν ἀνεψιῶν του. Ἐντεῦθεν ἡ ἀνακριδὴς ἐτυμολογία ἡ παράγουσα τὴν λέξιν ἐκ τοῦ *Sang réal ou royal* (βασιλικοῦ αἵματος), τοῦ Ἰωσήφ συναγαγόντος τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ πινακίῳ τούτῳ.

Δυστυχῶς, ἀπολεσθέντος τοῦ συγγράμματος τοῦ Γκουγιώ (ΙΒ'. αἰών), ὅπερ περιεῖχε πλήρη τὴν παράδοσιν τοῦ *Graal*, πρέπει ν' ἀναδράμωμεν εἰς τὰς ἀπομιμήσεις, ἰδίως εἰς τὰς γερμανικάς. Ἡ περὶ τοῦ ἁγίου Πινακίου παράδοσις, ἥς τὸ πνεῦμα ἦν ἐξόχως μυστικὸν καὶ ἠθικόν, τῶντι ταχέως ἐγένετο δεκτὴ ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐνέπνευσεν εἰς τοὺς ποιητὰς τῆς χώρας ταύτης ἄσματα, ὧν τὴν αἰσθητικὴν ἀξίαν δὲν δύναται τις νὰ διαφιλονεικήσῃ. Ὁ Οὐλριχ Φούρτερερ, (ζωγράφος ἐν Μονάχῳ) συνήγαγε τῷ 1745 (ὅτε οἱ ποιηταὶ ἐτελείωσαν τὸ ἔργον τῶν) τὰς περὶ Πινακίου καὶ Στρογγύλης Τραπεζῆς παραδόσεις ἐν τῷ ἰδίῳ *Βιβλίῳ τῶν Γερμανισμῶν*.

Ἡ βρετανικὴ παράδοσις δὲν διαφέρει τῆς λιγυρικῆς ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀρχὴν τοῦ *Graal*: ἀλλὰ δὲν πιστεύει ὅτι ὁ θησαυρὸς οὗτος ὑπῆρξέ ποτε ἐν Γενούᾳ. Λέγει δὲ ὅτι μετεκομίσθη ὑπὸ Ἰωσήφ τοῦ ἐξ Ἀριμαθείας καὶ κατετέθη εἰς τὸ *Gralbourg*, ἰδρυθὲν εἰς τὸ ἔρος Σαλβάζ ἐν Ἰσπανίᾳ, ὑπὸ τοῦ βασιλέως Τιτόρετ. Ἡ ἱστορία τοῦ Τιτόρετ ἢ Τιτούρελ εὐρηταί ἐν τῷ *Teturel* (1) τοῦ Ἀλβέρτου δὲ Σάρφειμπεργ, ποιήματι ἐπὶ πολὺ ἀποδιδομένῳ τῷ διασήμεῳ ἱππότη Βολφράμ δ' Ἐσεμπαχ καὶ μέχρι τοῦ ΙΖ'. αἰῶνος λογιζομένῳ ὡς λαμπρῷ περὶ ἱπποτῶν βιβλίῳ, φήμην ἣν δὲν διετήρησεν. Ὁ Τιτόρετ ἀνεδείχθη ὁ πρῶτος ἱερεὺς — βασιλεὺς τοῦ Πινακίου, κατασιγάσας ἅπαντα τὰ πάθη τοῦ καὶ ἐξασκῶν πάσας τὰς ἀρετὰς ἱππότη τοῦ καὶ ἀσκητοῦ· οὕτω δὲ ἀνῆλθεν εἰς τὸ τέλειον καὶ νέος Ἐνώχ ἢ νέος Ἡλίας διέφυγε τὴν βάσανον τοῦ θανάτου. Τῶντι τὸ *Graal*, κατατεθὲν ἐν τῷ ναφ τοῦ *Gralbourg* (κωμοπόλεως τοῦ Πινακίου), φρουρίου οὗ ἡ βάσις ἦν ἐκ χαλκοῦ, πληροὶ τοὺς δυναμένους νὰ ἴδωσιν αὐτὸ πάντων τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν, διαφυλάττει ἀπὸ τοῦς

πόνους τοῦ γήρατος καὶ τοῦ θανάτου, ἐντὶ λόγῳ ἐξασφαλίζεαι αὐταῖς ἐντελῇ ἀνάστασιν, ἥς στεροῦνται οἱ κοινοὶ τῶν χριστιανῶν, καὶ παρέχει τ' ἀγαθὰ τοῦ Παραδείσου.

Ὁ *Parzival* τοῦ Βόλφραμ παριστᾷ ἡμῖν ἱππότην ἄξιον ἀρίστης τύχης ζητοῦντα νὰ κατακτήσῃ τὸν ἐπίγειον τοῦτον παράδεισον. Ὁ *Parzival*, τυγχάνων πρίγκηψ βασιλικῆς καταγωγῆς τοῦ *Graal*, μόλις μετὰ πολλὰς δοκιμασίας ἐπιτυγχάνει τὸν ὑψιστον σκοπὸν ἐν προέθετο· ἀλλ' ἡ ἑλλειψις πείρας καὶ σκέψεως ἐμποδίζει αὐτὸν τοῦ νὰ καταλάβῃ τὸ *Graal* καὶ τοὺς θησαυροὺς τοῦ, ἡ δὲ διάφευσις τῆς ἐλπίδος τοῦ συντελεῖ ἵνα καταστῇ μετριοπαθής. Ἀποβληθεὶς τοῦ κύκλου τῶν ἱπποτῶν τοῦ Ἀρθούρου ὑπὸ τῆς ἱερείας τοῦ *Graal*, λαμβάνει νέον καὶ σωτήριον τραῦμα ἱκανὸν νὰ θεραπεύσῃ αὐτὸν ἐκ τῆς οἰήσεως, διότι ὀφείλει ν' ἀποβάλῃ καὶ αὐτὴν τὴν ὑπερηφανίαν ἥτις τῷ ἐφαίνετο νόμιμος, ὥς ἀπέβαλε τὰ πάθη τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ αἵματος. Τῶντι καθαρισθέντος τοῦ πνεύματος, ὅπως καὶ τῆς καρδίας τοῦ, ἡ ἱερεὶα ἀνακηρύττει αὐτὸν ἄξιον νὰ βασιλεύσῃ ἐντὸς τῶν τειχῶν τοῦ *Graal*.

Ἡ ἐπιρροή τοῦ καθολισμοῦ τόσο μεγάλη ἦτον ἐν ταῖς ἰταλικαῖς δημοκρατίαις, ὥστε τινὲς αὐτῶν πρὸς στιγμὴν ἐφάνησαν ὅτι διετέλουν εἰς τὰς παραμονὰς τοῦ νὰ μεταμορφωθῶσιν εἰς θεοκρατικὰ κράτη, οἷον ἡ ἑβραϊκὴ δημοκρατία πρὸ τῆς συστάσεως τῶν βασιλέων. Ἐν Φλωρεντίᾳ βασιλεὺς τῶν Φλωρεντινῶν ἀνεκηρύχθη ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἀλλ' ἡ ἰδέα, ἥτις ἐν Φλωρεντίᾳ πρέπει νὰ θεωρηθῇ μόνον ὡς μία τῶν πολλῶν φαντασιοπληξιῶν λαοῦ ταραξίου καὶ ἀπτάτου, ἐν Γενούᾳ ἀνεδείχθη σταθερά, καὶ ἀκριβῶς ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν ἡ πίστις τοῦ μεσαιῶνος δὲν ἦτο πλέον ἀνέπαφος. Ἡ Γένουα πάντοτε εὐλαβεῖτο ἐξόχως τὴν Παναγίαν· ἀλλ' ἐν τῇ περιόδῳ τοῦ ἰταλικοῦ καθολικισμοῦ ἡ πίστις αὕτη περὶωρίσθη εἰς τὸ θεωρεῖν τὴν Παναγίαν μόνον ὡς προστάτιδα. Μετὰ τὴν καθολικὴν ταύτην Παλινόρθωσιν, ἥς τὴν ἱστορίαν ἐ-

(1) Ὁν ἀποκαλοῦσι νέον Τιτούλερ, πρὸς διαστολὴν λαμπροῦ ἱστορικοῦ τεμαχίου τοῦ Βόλφραμ, ὅπερ φέρει τὸ ὄνομα τοῦ ἱερέως — βασιλέως.

γραψεν ὁ Ράγχε καὶ εἰς τὴν συνετέλεσαν δραστήριοι ἐπιρροαὶ ἐξώθεν, ἄλλη θεωρία καταλαμβάνει τὰς φαντασίας. Ἡ Παναγία ὤφειλε ν' ἀναδειχθῇ ἐν τῶν οὐσιωδεστέρων ἐλατηρίων τῆς κοινωνικῆς ἱεραρχίας. Συμφώνως πρὸς τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ σκέπτεσθαι οἱ Γενουήνσιοι ἐστεψαν αὐτὴν δημοτελῶς κατὰ τὸν 17. αἰῶνα (1637), ἔκτοτε δὲ τὸ ἀνάκτορον τοῦ τοποτηρητοῦ τῆς, τοῦ δόγου, προσέλαβε τὴν ἐπωνυμίαν βασιλικοῦ ἀνακτόρου, καὶ ὁ πρῶτος ἄρχων τῆς Δημοκρατίας τὴν ἡμέραν τῆς στέψεώς του περιβλήθη τὸ διάδημα καὶ τὸν μανδύαν τῶν βασιλέων. Ἀπαξ τῆς θρησκείας καὶ τῆς πολιτικῆς εἰς τοιοῦτον συγχρομένον βαθμὸν, δύνανται νὰ προκύψωσι καὶ αἱ μᾶλλον ἀπρόοπτοι περιπλοκαί. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος, θεωρῶν ἑαυτὸν ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἐπιμένει θέλων νὰ ὑψώσῃ τὸν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ θρόνον τοῦ ἄνω τοῦ θρόνου τοῦ τοποτηρητοῦ τῆς μητρὸς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἱερεῖς (οἱ ὄντες ἀμετάθετοι), οἵτινες διώκουν τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Γενουηνοῶν, ἐθεώρουν ἑαυτοὺς πάντοτε ἀνωτέρους τῶν ἀρχῶν αἵτινες τόσον ταχέως διεδέχοντο ἀλλήλας. Ἐν ταῖς δημοκρατίαις τὸ ἀσφαλὲς τοῦ ἀμεταθέτου τῶν ἀρχιερέων ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἀθέετον τῆς θέσεως τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν, ὅπερ τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου καταδικάζει τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν νὰ διαδραματίζη δευτερεῖον πρόσωπον. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐν Ἑλβετίᾳ εἰς τὰς καθολικὰς τοπαρχίας καὶ εἰς αὐτὰς ἐτι τὰς μικτάς. Ὁ χωρικός τοῦ *Galais* καὶ τοῦ *Saïn Γκάλ* ἠξέσκει ὅτι ὁ δι' ἐκλογῆς διοριζόμενος ἄρχων θὰ ἐξαλειφθῇ αὐριον, ἀλλ' ὅτι ἡ ἐξουσία τῶν ἐπισκόπων τῆς *Σιών* καὶ τοῦ *Saïn Γκάλ* δὲν θὰ ὑποστῶσι τὸ αὐτό.

Ἡ ἐπιρροὴ τοῦ συγκεντρωτικοῦ καθολικισμοῦ δὲν χρονολογεῖται, ὡς γενικῶς πιστεύουσιν, ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ τάγματος τῶν Ἰησουϊτῶν καὶ τῆς συνόδου τῆς Τρέντης. Ὁ μεταβαίνων εἰς Βολωνίαν εὕρισκε μνημεῖα μαρτυροῦντα ὅτι ἡ ἐπιρροὴ αὕτη ἀνάγεται εἰς ἀπωτέρους χρόνους. Μ' ὅλας

τὰς συγκεντρωτικὰς τάσεις του, ὁ καθολικισμὸς ἐπὶ πολὺν χρόνον περιορίσθη ἐντὸς ὁρίων τινῶν. Οἱ Γιβελίνοι, ἐν Γενούᾳ ὅπως καὶ ἀλλαχοῦ, ἠναντιοῦντο λίαν εἰς τὰς τάσεις τῶν παπῶν, ὁ δὲ τραχὺς τρόπος δι' οὗ ὁ Δάντης ὁμιλεῖ περὶ τῶν ἀξιώσεων τούτων ὅλως ἀντίκειται πρὸς τὰς τάσεις αἵτινες ἐπεκράτησαν μετὰ τὴν καθολικὴν Παλινόρθωσιν. Ἀλλὰ τοῦ χρόνου προϊόντος αἱ τάσεις αὗται ἔδει νὰ ὑπερισχύσωσιν εἰς τὴν χερσόνησον ἐν τῇ θρησκευτικῇ ὅπως καὶ ἐν τῇ πολιτικῇ τάξει. Πρῶτος ὁ Δομινικός μετέφερεν ἐν Ἰταλίᾳ τὰς περὶ κύρους θεωρίας, αἵτινες ὤφειλον νὰ ὑπερισχύσωσιν εἰς ἀπάσας τὰς καθολικὰς χώρας. Ἡ πρώτη Ἀναγέννησις, ἥς θέατρον ἀπεδείχθη τὸ πανεπιστήμιον τῶν Παρισίων, ἀποτόμως ἀνεχαιτίσθη ἐν τῇ ἀναπτύξει τῆς. Ἀλλως ἢ ἱερὰ Ἐξέτασις οὐδέποτε ἔσχεν ἐν Ἰταλίᾳ τὴν ἀξίαν ἣν κατέκτησεν ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἰσπανίᾳ. Ἡ Γένουα δὲν ἐφάνη ἥτις τῆς Βενετίας εὐνους πρὸς τὸν θεσμόν αὐτόν. Ἀλλ' οἱ Λίγυρες ὤφειλον νὰ δεχθῶσιν αὐτὸν μέχρι βαθμοῦ τινος, ὅπως καὶ οἱ Βενετοί.

Ἐφ' ὅσον ὁ κανονικὸς κληρὸς ἀφήρει πᾶσαν ἐπιρροὴν ἀπὸ τοῦ λαϊκοῦ κλήρου, ὑποχρεωμένου ν' ἀρκῆται συχνότατα εἰς τὴν λειτουργίαν παιδαγωγοῦ ἢ ἐπιμελητοῦ ἐν ταῖς μεγάλαις οἰκίαις, ἡ θρησκευτικὴ συγκέντρωσις νέας ἐτέλει προόδους. Ὁ μοναχὸς ὁ ὑπὸ τοῦ πάπα κατ' εὐθείαν ἐξαρτώμενος ἔτεινεν εἰς τὸ νὰ ἐπεκτείνῃ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὴν ἐξουσίαν του ἐνίοτε δὲ κατελάμβανε καὶ τὰ μεγαλῆτερα ἑμπορηγῆματα τῆς ἱεραρχίας, ὡς ὅτε ὁ δομινικανὸς Ἰάκωβος *de Varagine* ἐγένετο ἀρχιεπίσκοπος Γενούας. Ἀλλ' οἱ δομινικανοὶ ἐπὶ πολὺ εὖρον ἐν ἐτέρῳ τάγματι, τοῖς Φραγκισκανοῖς, ἐχθροπάθειαν παραλύσαντες τὴν ἐπιρροὴν τῶν. Οἱ φραγκισκανοί, ἀσκηταὶ ταρχοποιοὶ καὶ δημοφιλεῖς, βαρέως ἔφερον τὸν ζυγὸν ὃν ἡ δομινικανικὴ πειθαρχία ἀπεπειράτο νὰ ἐπιβάλλῃ τῷ καθολικῷ κόσμῳ. Ἐντούτοις ὅτε ὁ προτεσταντισμὸς περιέστησεν εἰς κίνδυνον καὶ αὐτὴν τὴν ὑ-

παρξιν τῆς ῥωμάνας Ἐκκλησίας, ἐδέησεν ὅπως ἀντιμετωπίσῃσι τὸν φοβερώτερον τῶν ἐχθρῶν νὰ παραδεχθῶσι πολίτευμα στρατοπέδου πολιορκουμένου ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ. Ἀξιωματικὸς Ἰσπανός, ὁ Ἰνίγκω δὲ Λογίολα, ἄξιός διὰ τῆς πολιτικῆς ἱκανότητός του ν' ἀνήκῃ εἰς ἐποχὴν γόνιμον εἰς μεγαλοφυεῖς ἄνδρας, ἀνεδέχθη νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἔργον τοῦ Δομινίκου καὶ νὰ ἐκτελέσῃ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὸ ἔργον ὑπερ Φίλιππος ὁ Β'. ἐξέτελεσεν ἐν τῇ Πολιτείᾳ (1). Ἡ ἰδρυσις τοῦ τάγματος τῶν Ἰησουϊτῶν, ἥτις οὐδέποτε οὐδένα ἐξελέξατο Γάλλον ὡς ἀρχηγὸν ἢ στρατηγὸν, ἐξησφάλισε τὴν ὀριστικὴν νίκην τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας (αὐτονομίαν κληθεῖσαν ἐν Γαλλίᾳ Γαλλικανισμός) καὶ τὸν ἀπόλυτον θρίαμβον τῆς συγκεντρώσεως ἐν τῇ θρησκευτικῇ σφαίρᾳ.

(Ἀκολουθεῖ).

ΔΩΡΑ ΙΣΤΡΙΑΣ.

ΣΤΡΑΤΩΝΕΣ ΚΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΕΝ ΙΣΠΑΝΙΑ.

Μία τῶν μαστίγων αἵτινες κατατρώχουσι τὴν Ἰσπανίαν εἶναι καὶ ἡ στρατολογία, ἃν κρίνῃ τις ἐκ τῆς ἀπεχθείας τῆς χώρας κατὰ τοῦ μέτρου τούτου, δικαίως δὲ ἀπεχθάνονται τὴν στρατολογίαν, ἰδίως ἀπὸ τῶν ἐμφυλίων πολέμων, ὧν ἕνεκεν πολλοὶ ἀφηρπάγησαν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῶν οἰκογενειῶν των, πολλὰ δὲ μητέρες ἀπώλεσαν τὰ φίλτατα τέκνα των.

Ἡ στρατολογία ἀφαρπάζει τὸν χωρικὸν ἀπὸ τὸν ἀγρὸν, τοὺς γονεῖς καὶ τὴν ἀρραβωνιστικὴν του, κρατεῖ δ' αὐτὸν ὑπὸ τὰς σημαίας τέσσαρα ἕως ἑξ ἔτη, μεθ' ἧς ὀφείλει νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς τὴν ἐφεδρείαν ἐπὶ δύο ἔτη. Ὅταν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα, ἔ-

(1) Εἰς Γένουαν αἱ κυριώτεραι οἰκογένειαι τῶν Γιβελίνων ἦσαν οἱ Δόρια καὶ οἱ Σπινόλα. Οἱ Φιέσκη καὶ οἱ Γριμάλδαι ἦσαν Γουέλφοι.

χων συνήθως συντετριμμένον τὸ σῶμα, ὡς καὶ τὴν ψυχὴν, εὕρισκει ὅτι ἡ κόρη, ἣν ἡγάπα, ὑπανδρεύθη μὲ ἄλλον, διότι ἐβαρύνθη περιμένουσα· αἱ γονεῖς του ἐγήρασαν. Ἄν μείνῃ εἰς τὸν στρατὸν ἀνάγκη νὰ ὑπηρετήσῃ 26 ἔτη ὅπως ἀπολάβῃ δικαίωμα εἰς εὐτελῆ σύνταξιν, ἣν ἀπορροφῶσι σχεδὸν καθ' ὁλοκληρίαν διάφοροι δαπάναι ἐγγραφῆς, κτλ. Αἱ Ἰσπαναὶ ὁμιλοῦσαι περὶ τῆς νεοσυλλεξίας λέγουσιν· «Εἴτε αἰχμάλωτοι γίνωσιν, εἴτε μείνωσι στρατιῶται, εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτό. Περὶ τῆς ζωῆς τῶν ἀγορίων μας φροντίζουσιν ὅπως καὶ περὶ τῶν σκύλων!»

Σπαραξικάρδιος εἶναι ἡ ἀγωνία τῶν νεανίδων κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κληρώσεως καὶ ἡ ἀπελπισία κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεως. Δι' εἰδοποιήσεως τοιχοκολλημένης εἰς τὴν δημαρχίαν καλοῦνται ἅπαντες οἱ ἀπὸ 19 μέχρι 23 νέοι ἐν τῷ καταστήματι ταύτης· ἐξαίρουνται δὲ οἱ ἀνίκαντοι πρὸς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, τὰ στηρίγματα τῶν οἰκογενειῶν καὶ οἱ δυνάμενοι νὰ πληρώσωσι 50 ἀγγλικὰς λίρας ὅπως ἀπαλλαγῶσι τῆς ὑπηρεσίας. Αἱ γυναῖκες περιμένουσιν ἐν τῇ αὐλῇ ἐνῷ ἐξάγουσι τοὺς κληρούς ἐκ τῆς κάλπης, θρηνοῦσαι καὶ ὀλοφύρομεναι· αἱ δυστυχεῖς γραῖαι μητέρες δέονται στρέφουσαι εἰς τοὺς μέλανας δακτύλους των τὸ κομβολόγιόν των· αἱ ἀδελφαί, αἱ ἀρραβωνισμέναι ἅμα ἴδωσι τὴν κακὴν γῆφον εἰς χεῖρας τοῦ ἀδελφοῦ ἢ τοῦ ἐρωμένου ὀλοφύρονται, τύλουσι τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, κυλίνονται εἰς τὴν ἄμμον καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ ἀποχωρισμοῦ Ἐνθυμοῦμαι ὅτι εἶδον εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν τοῦ . . . δυστυχῆ νεάνιδα, ἀφοῦ ἡσπᾶσθη τὸν ἀρραβωνιστικόν της, νὰ πέσῃ κατὰ γῆς τόσον σφοδρῶς, ὥστε ἐκ τοῦ μετώπου της ἀνέβρυσεν αἷμα· τόσον δὲ σπαραξικάρδιον ἦν τὸ θέαμα, ὥστε οἱ πλεῖστοι τῶν τὰς ἀμάξας πληροῦντων στρατιωτῶν ἀπέστρεφον τὸ πρόσωπον ὑβρίζοντες, ὅπως κρύψωσι τὴν συγκίνησίν των, ἢ ἔδακνον τὰ σιγὰρα των ψιθυρίζοντες· «Τέλος πάντων δὲν θ' ἀναχωρήσῃ ἡ ἀμαξο-